

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 85.

V Ljubljani, v torek 15. aprila 1890.

Letnik XVIII.

MEŠČANJE!

„Neodvisni národní meščanski volilni odbor“ je v tem listu in po plakatih proglasil poleg družih treh gospodov kot kandidata g. dr.

ALFONZ-a MOSCHE-ta,

kateri pa danes v listih izjavlja, da on ne kandiduje in ni nikogar pooblastil, da ga priporoči kandidatom. „Neodvisni národní volilni odbor“ potrjuje popolnoma to izjavo, vendar pa bodo vsi neodvisni národní meščanje oddali svoje glasove g. dr. ALFONZU MOSCHÉ-tu, da mu izrazijo svojo popolno zaupanje in dokažejo, da se ne klanjajo terorizmu. Torej vsi na volišče in izrazimo čast velezaslužnemu meščanu!

Neodvisni narodni meščanski volilni odbor.

Stara taktika.

„Slovenski Narod“ že po stari svoji navadi ni nikdar v zadregi s sredstvi, da se izvleče iz zagate, v katero se večkrat zaletí v politični soparici. Tako je povodom sedanjih mestnih volitev ljubljanskih posegel zopet v svojo omaro, kjer ima bogato zbirko agitacijske vade, ter kliče „svojim somišljenikom in razumnikom slovenskim“, da je „boj mej napredkom in nazadnjaštvom“, mej lučjo in temoto. Klerikalna stranka — piše dalje „Narodov“ člankar — prerezala je prt mej seboj in mej nami, kajti pokazala je, da jej ni za mir in za narodno delovanje, ampak da jej je narodnost le sredstvo in da bi rada vsacega spravila s pota, dokler ne trobi v njen rog. Zato nam bode usiljena borba velike koristi, kajti spravila nas je že na delo in v kratkem bomo popravili, kar smo doslej zanemarili.“

Kdo se ne smeje! Gospoda, ki je pisal navedene vrste, je gotovo tudi smeh silil, kajti o trditvi svoji ne more biti prepričan. „Klerikalna

stranka želi nadvladati“ kliče z največjim podarkom véterajšnji „Slov. Narod“.

Že véteraj smo naglašali, da ne poznamo v Ljubljani klerikalne stranke v tem pomenu, kakor ga rabijo nemško-liberalni listi in za njimi tukajšnje slovensko glasilo „napredka in luči“. Kar dela valove sedanjega volitvenega gibanja v Ljubljani, je edino le odločen odpor proti ožji „Narodovi“ stranki, kateri je „hegemonija, samosilstvo oni smoter, za katerim teži z vsemi silami“. Ta odpor pa je tako naraven, da se mu nikdo ne čudi, kdor pozna tukajšnje razmere in ne motri le iz daljave sedanjega položaja v „srci slovenskega telesa“. Za „voditelje“ se silijo z obema rokama možje, ki iz mnogih vzrokov nimajo splošnega zaupanja in to poraja separatizem, ki je najžalostnejša prikazen gledé na občaslovenske razmere. Pred nedavnimi leti ni bilo med nami tega koristolovja, vsa slovenska stranka je bila edina proti političnim neprijateljem svojim. Odkar pa mlajši možje iz radikalnega tabora lezejo na površje, raste nesrečni antagonizem.

To naravnost in odkrito povemo sorojakom v sosednih slovenskih pokrajinah, da poznajo vir, iz katerega prihaja ves boj med nami. Tega semena torej ni sejal „krivi prorok v Gorici“, kakor véteraj zopet trdi „Slov. Narod“, zakaj seme političnega razpora je že prej kalilo in se razvijalo v naših tleh, ko č. g. dr. Mahnič še ni stopil v javnost. To seme so vrgli v zemljo ravno oni, ki udrihajo po konservativno-narodni stranki, ker jim več noče služiti kot podložje za „njihovo bodočnost, njihovo čast in mast“, da govorimo z „Novo Sočo“. In ravno ti gospodje so zadnja leta popolnoma dobili v svojo pest list „Slov. Narod“, s katerim gospodarijo po svoji volji, ker so se jim hoté ali nehoté umaknili treznejši in mirnejši življi. Ker bode nam gotovo še dana prilika, da vnanjemu svetu pokažemo tukajšnje razmere v pravi luči, vrnimo se po tem ovinku k mestnim volitvam.

Kakor omenjeno, trdi gospóda, da je konservativna stranka začela rušiti disciplino pri sedanjih mestnih volitvah. To kratko in malo ni res!

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francoščine preložil Martin Žilčir.)
(Dalje.)

Med bivanjem v Genfu, leta 1876, sem imel velikrat priliko videti Cluseret-a, — tega pravega generala, — ki je bil pooblaščen za vojsko pod komuno. Neki dan govoriva o Bordonu. Cluseret me popolnoma podučí. Imel je med svojimi zapiski vsa pisma o njem, in mi je dal pravico prepisati posnetek vseh pisem od njegove roke, da se ga smem poslužiti, kader se mi bo primerno zdelo. Ta posnetek, če se dobro spominjam, je del spominov o dogodkih in ljudeh onega časa, katerega Cluseret ureja v zložnih urah. Pa bodi, kakor že hoče, tukaj je po besedi tisti značljivi oddelek:

„Dolžnost imam povedati z listinami v rokah, kaj je g. Bordone, avignonski razlekarnar, ker vloga, ki jo igra petnajst let na račun francoske in laške vlade, zanima ves svet.“

Od 22. marca, ko sem prišel v Pariz, do 3. aprila 1871. stanoval sem na policijski prefekturi. Ker nisem imel nič dela, preživel sem svoj čas s tem, da sem pregledaval in velikrat prepisaval skrivne

listine. Med prepisanimi so bile tudi listine, tikajoče se g. Bordona; to pa je bilo v njih:

Tri obsodbe, in dve od teh zaradi goljufije. Prva, izrečena po sodišču v Lachatrè, ni imela nikake zaznambe nagibov, ne kazni naznanjene (to je obsodba na 50 gl. kazni, ker je izmaknil zarubljene reči, ki je v sodniškem sporočilu poslanem od avignonskega pravdnistva ministru prava tourske vlade).

Druga, dva meseca zapora, izrečena po pariškem sodišču.

Tretja, tri leta, po sodišču v Cherbourgu.

Kakor se vidi, politika nima nič, prav nič opraviti s temi dogodki.

Ne obsodi se v treh različnih mestih, pri treh različnih sodiščih ena in ista oseba za eno in isto hudodelstvo, ponavljam trikrat, v treh dobah in na treh različnih krajih, samo zato, da bi se spravil s političnega prizorišča človek, ki je ondi tako malo veljal, kakor avignonski lekarnar.

Ne hodi mi na misel, da bi se vzdignil za branitelja politične nepristranosti cesarskih sodišč Francije; vendar pa moram potrditi, da možje, ki so vse drugače imenitno vlogo igrali kakor g. Bordone, gnani vsled drugačne togote, vzdržavani po drugačnih strasteh, niso nikoli morali bežati zaradi kake zatožbe goljufije.

Ne Gambon, ne Delescluze, ne Vermorel, ne Flourens, ne Varlin, ne, to morem reči, kdo drugi izmed mož, ki so znameniti v demokraciji, niso se morali zagovarjati pred sodiščem zaradi hudodelstva goljufije.

Ne morem torej sprejeti in nihče ne bo sprejel kot izgovor za hudodelstvo, očitano g. Bordonu po francoski pravici, strah, s katerim je navdajal francosko vlado.

Pa to ni najbolj obteževalno, in ko bi imel opraviti le z goljufom, ne trudil bi se razkriti ga, ker to bi zadevalo le policijo ali osebe, ki so gmotno vdeležene pri njem.

Goljuf se je sprevrgel v mednarodnega ogleduha, da bi ubežal zasluženi kazni, in petnajst let je postavljen od francoske in laške vlade, da nadzoruje Garibaldijska. To je obteževalno, to zanima ves svet in zato pišem te vrste.

Listine o Bordonu se delé v dve polovici. Prva obsega vse, kar zadeva tožbe. Druga obsega dopise med vitezmom Nigro, laškim ministrom in med ministrom vuanjih zadev Francije o priliki, ko so se poslane listine Viktorju Emanuelu.

V prvem delu je mogoče slediti stopinjo za stopinjo napore različnih pravdnistev, da bi bil prijet v nenavzočnosti obsojeni Bordone. V drugem delu

Shod volilcev III. razreda je bil tako slabo obiskan, da ni ničesar sklenil o kandidatih. Predsednik shodu je naznanil volilem, da se bo de „meščanski volilni odbor“, to je mestni zastop sam posvetoval v tej zadevi. Že prej pa so se čuli glasovi osobito proti jednemu izstopivšemu mestnemu odborniku, kar je sl. meščanskemu volilnemu odboru gotovo prišlo na ušesa in bi torej moral uvaževati to javno mnenje. Ker pa tega ni storil, temveč po dosedanjem običaji predlagal za kandidate izstopivše odbornike razven jednega, ki več ni hotel prevzeti mandata, izbral si je „neodvisni narodni meščanski volilni odbor“, to je konservativna stranka štiri od „meščanskega vol. odbora“ priporočene kandidate in le namesto g. Železnikarja postavil je svojega. Ker pa je dalje g. M. Kunc odločno izjavil na večkratno vprašanje, kar sam lahko potrdi, da ne sprejme izvolitve, ako se ne sprejmó vsi štirje kandidate obrtniškega društva, in ker je „Slov. Narod“ sam to zahtevo imenoval pretirano, izbral si je neodvisni narodni volilni odbor svojega kandidata namesto g. Kunca. Ali je to vendar jasno gospódi?

Za II. razred so gospodje od „Slov. Naroda“ že v soboto v svojem listu in po plakatih objavili svoje kandidate ter namesto g. svetovalca dež. sod. L. Bavniharja, katerega priporoča po sklepu volilcev tudi „meščanski odbor“, postavili g. dr. Majarona, ki je na shodu javno izjavil, da se kot mlajša moč umakne starejšemu izkušenemu kandidatu. Torej v soboto, dočim je „neodvisni narodni odbor“ včeraj sklenil priporočiti svoje kandidate. Kdo torej ruši disciplino?

Dalje izvemo iz-za kulis, da ima ožja „Narodova“ stranka tudi za I. razred posebna svoja kandidata proti sklepu meščanskega odbora, s katerim se mi popolnoma strinjamo. Zatrjuje se nam tudi, da nemška stranka namerja v I. razredu postaviti dva svoja kandidata. „Duobus certantibus tertius gaudet.“ In če se bode nemška stranka veselila zmage, krivi bodo le gospodje od „Naroda“, ako bodo ostali „samosilni“.

Toliko za danes, da konstatujemo nameravano hegemonijo petorice, ki govori z Arhimedom: „Noli turbare circulos meos“.

Kako se delajo volitve.

III.

Gospóda moja! Ta dva slučaja, namreč pisma, v katerih se je obetal 10.000 ali 20.000 gld., morate složiti z dogodkom, ki se je pripetil pred kazenskim sodiščem v Brnu. Pred vsem apelujem na čisti razum vsakega človeka, ali ni naravno, če se reče: mož je agitiral ustno v Brnu in v Auspitzu na ta način pismeno; apelujem na zdravi razum vsakega človeka, ali je mogoča verjeti, da bi bil ustmeno obljubil in plačal tisoče za Auspitz in pismeno tisoče obljubil in ponudil za svojega protikandidata?

To se nam podaja za sprejemno (Cujte!), da se le zavrne sum, da je Auspitz iz teh razlogov obljubil tisoče. Nam so zatrjevali, to je moral biti kak drugi še bolj nemško misleči kandidat, torej le

se dobi nit, predena po listinah, poslanih iz Pariza na dvor Viktorja Emanuela, potem iz Italije na ministerstvo vnanih zadev Francije, katera jih je vrnila pravdnistvu z opombo: Na viši ukaz naj se ustavi zasledovanje.

Od tistega trenutka je mogel mednarodni ogleduh presto odhajati in prihajati v Francijo in Italijo. Zanj bi bilo prav, kakor bi delal.

Od teh listin naredil sem tri prepise. Enega sem poslal gosp. Pavlu Meurice-u od Rappel-a, enega nekemu republikanskemu časniku v Lyonu. Ne ta ne oni ga ni uvrstil. Pozneje, ko sem vprašal, zakaj se ni uvrstilo, dobil sem odgovor: „To bi bilo preveč veselja duhovnikom napravilo!“

Priznavam, da ne razumem. Posebno ne razumem, da dolžnost, prva dolžnost vsakega poštenega človeka, podučiti svoje sodruge o nevarnosti, ki jim preti, ne zadeva politike. Prej smo ljudje, potem politiki.

Tretji prepis je v ***, z drugimi papirji. Pa če bi tudi ta zginil, listin o Bordonu ne bo težko na novo dobiti s pomočjo pravdniskih arhivov v Lachatri, Parizu in Cherbourgu na eni strani, in od druge strani iz arhivov vnanih zadev.

(Dalje sledi.)

Auspitz ne. (Poslanec dr. Vašaty: Neprecenljiv kandidat!)

Da verujete mojim besedam, ogledati si morate kazensko razsodbo, na katero se vsi tako toliko opira. Kajti gospod poročevalec je danes zopet resno razglasil: Kazensko sodišče je izrecno opomnilo v razsodbinih vzrokih, da se je popolnoma prepričalo o Kurtigovi nekrijdi.

Da, gospóda moja, vse to je mogoče in priznati moram, da je c. kr. deželno kazensko sodišče tega vse časti vrednega gosp. Kurtiga spoznalo za nekrivega. Toda, gospóda moja, v takem slučaju, če ne jemljemo stvari s stališča kazenskega sodnika, temveč moralnega sodnika, ne morem se zadovoljiti s tem, da beremo razsodbo, temveč ogledati si moramo natančneje tudi razloge same. (Tako je! na desnici.) Kajti v mnogih slučajih osvobodí kazensko sodišče tega ali onega zatočenca, četudi se ga vsak človek poštene človeške družbe ogiblje ter se boji ž njim bratiti se.

Gospóda moja, če se v tem slučaju oziramo na to, prepričali se bomo, ko bomo prebrali razsodbine razloge, da ni kazensko sodišče omenjenega moža v Brnu sicer zaprló, a da ni napravila njegova nevedeležba in neoskrunjenost z ozirom na ta dogodek najboljšega vtisa nanj. Krivde, katerih je bil obdolžen, spoznalo je sodišče vsaj deloma.

To je zanimiva vsebina razsodbinih razlogov, da je državni pravdnik skoro vse za dokazano imel, česar ga je v resnici dolžil. Obsodil pa ga ni za krivega, ker se glasi paragraf tako in tako in se to dejanje ne more soditi po njem. Ne bom se prepiral s kazenskim sodiščem, je-li tak nazor pravi ali ne. Saj tudi ne gré za to vprašanje. Poročati pa moram, da lahko sami sodite, v kaki meri se jednačíte s kazenskim sodiščem, ker hočete po mojem prepričanju stvar sami pretresati in ne pravno prepričanje sodnikovo.

Deželno sodišče v Brnu pravi v razlogih oproščenja mej drugim (bere): „Sodišče je spoznalo za dokazano, da je Kajetan Kurtig zahteval od štirih vedočih oseb, da prinesó glasovne liste s seboj“ — to je torej dokazano, gospóda moja — „a vendar ga ni moglo kazniti po § 6. zakona z dné 17. februarja 1862. l. in sicer iz naslednjih razlogov.“ Tu sledé odločilni razlogi, kateri so za nas pri obsodbi tega slučaja jako važni.

Tu se glasi (bere): „Iz besedij gosp. Gepperta in drugov je razvidno, da se jim je obljubil in plačal denar, naj delujejo za nemško stvar pri volitvi v državni zbor v Auspitzu. S tem ni hotel zatočenec“ — prosim, gospóda moja, to je posebne važnosti — „zapeljati jih k omenjenemu namenu, temveč jih je v resnici zapeljal. Ne more se torej tu govoriti o poskušani zapeljivosti k prestopku, temveč vpraša se, če ne tiči v tem kazni vredna skušnjava. (Veselost na desnici.) Sevéda kazensko sodišče méni, da tudi to ni. Ker so, kakor se je dokazalo, vzeli denar, da bi delali za nemško stvar ali kakor je Purek priznal, da bi si kupili volilne listke, vedeti je moral Kurtig, da ga bo vzel tudi Purek. S tem so postali ti štirje pristaši agitatorja Kurtiga in če so kaj slabega nameravali, vpraša se, kaj so že storili. Nikjer ni dokazano, da bi bila njih agitacija kazni vredna, da so storili kako hudobijo in tudi če bi bili priznali, da so hoteli vzeti denar za nakupovanje volilnih listkov, je njih dejanje samó pripravljanje (Veselost in prav dobro!), a ne kazni vreden poskus, to ni vnanje, hudobno, zapeljivo dejanje, torej tudi ni moči govoriti o poskusu in če bi bil ta inkrimovani poziv poskušeno zapeljanje, vendar se ne bi moglo podvreči zakonu, ker se mora prekaneno po zakonu glasovanje ponarejati, a tukaj še ni bilo glasovanja. (Živahno veselje in Prav dobro! — Klici: Neverjetno!) Podkupljen je torej bil, a glasovanje ni bilo izneverjeno, kajti prej ko voli lahko reče: Denar imam, a Auspitz sedaj nečem voliti!“ — Te razsodbe kazenskega sodišča nečem to pretresati, temveč prepuščam pravnikom visoke zbornice, da sodijo o njej. Opominjam pa le na to, da je kazensko sodišče za dokazano spoznalo, da se je v ta namen denar obetal in izplačeval in sicer ne le za agitacije, kakor bi gospod poročevalec večine rad označil.

To je bil denar za agitacije za volitev.

Ne, gospóda moja. Sodišče, na katero se sklicujete, je spoznalo za dokazano, da so imenovane osebe vzele denar v nakupovanje glasilnih listov. Da, gospóda moja, kako naj se še podkupe, kaj je v tem zmislu bolj protipostavnega, kakor če si ku-

pujem od volilcev volilne listke, da bi jih odvrnil od volitve ali pa, da glasujejo po moji volji?

To je pa kazensko sodišče priznalo za dokazano in pri najboljši volji pomagati mu, ne more se imeti za nedokazano.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. aprila.

Notranje dežele.

Košut se je oglasil. Ludovik Košut svetuje v svojem pismu, pisanem poslancu skrajne leve, Emilu Abrányi-ju, nezavisni stranki, naj se predloži od vseh udov podpisan predlog o vprašanji revizije domovinske postave, da je državljanska pravica prirojena lastnost, katera prestane le z odpovedjo; kdor se jej ne odpove ali kdor ne vstopi v zvezo z drugimi državami, ni izgubil te pravice. Vsi udje naj se vdeležé obravnave, da bode razprava kolikor mogoče velika in demonstracija sijajna. Tu gré za moralno zmago. Stranka naj se ne razdvoji pri tem vprašanji. — Vladarju zvesti državniki bodo že vedeli, kaj je njih dolžnost pri tem vprašanji.

Vnanje države.

Srbija. V Belemgradu bivajoča srska kraljica Natalija je poslala po gosposličini Staniji Begničevi pismo ruskemu listu „Graždaninu“, v katerem zanimivo omenja razmere med kraljem Aleksandrom in njegovo materjo. Pismo se glasi: Danes je sprejelo njeno veličanstvo kraljica srska 63. številko Vašega časnika, v katerem se piše o razgovoru jednih Vaših vrednikov z gospodom Pasičem, predsednikom skupščini. Nečem omenjati posameznih zelo nestvorjenih podatkov omenjenega razgovora, a vendar moram Vam povedati, da njeno veličanstvo kraljica Natalija nikakor ne more svojega sina tolikrat videti, kakor bi si želela. Le petkrat je videl kralj Aleksander svojo mater, odkar je prišla v Beligrad in sicer: 30. septembra, 1. novembra, 25. decembra 1889. l., 1. januarja in 3. marca 1890 l.

Bolgarija. „Bulgarie“ objavlja pisanje nemškega generalnega konzula Wangenheima z 20. dné p. m., v katerem potrjuje prejem 3-6 milijonov frankov v imenu devetih Rusiji dolžnih obrokov vsak po 400.000 za odškodovanje vojnih stroškov. Mnogi Bolgarom sovražni listi so namreč poročali, da Bolgarija še ni izplačala dolžne svote Rusiji. Nadalje poroča gori omenjeni list o napredku bolgarskih gospodarstvenih in kupčijskih razmer pod vladarjem princem Ferdinandom; kajti izvoz Bolgarije je znašal l. 1886. za 50-4 milijona, a 1888. l. 64-2 milijona, skupna trgovina 1886. l. 114-7 milijona, a 1888. l. 130-6 milijona. Na avstrijsko-ogersko državo je prišlo od bolgarskega uvažanja 1886. l. 26-5 odstotkov, a 1888. l. 27-41 odstotkov.

Rusija. „Daily Telegraph“ poroča iz Peterburga: „Policija je preiskala te dni stanovanje mladega, od Božiča v Gačini bivajočega moža in je našla zaboj dinamitnih patron. Pri preiskovanji stanovanja omenjenega moža baš doma ni bilo in se še zdaj ni povrnil v Gačino. — Hripa tudi carju samemu ni prizanesla. Bolehal je več dnij; med boleznijo ni sprejemal nikogar v avdienco. Dijaki nemiri so baje hudó vznemirili ruskega carja, da je menil za eno leto zapreti vsa višja učilišča. Peterburški dijaki so nameravali imeti v petek zbor, da povedó svojo nezadovoljnost o novih vseučiliščnih naredbah. Dijaki tajé, da bi kalili mir iz političnih namenov in pojo, kadar so vkupe, pesem: Bog ohrani carja!“

Italija. Crispi je prognal iz Rima dva židovska časnikarja, namreč dopisovalca listu „Frankfurter Zeitung“ Grünwalda in dopisovalca listu „Agence Havas“, ker sta poročala po listih neprijetne vesti o finančnem položaji italijanske vlade. To prognanstvo pa ni zadrževalo židovskih listov, da so še žalostneje poročali o italijanskih finančah. Izmed vseh listov so pa angleške „Times“ najbolj zaničljivo pisale o žalostnem laškem finančnem stanju. Vsekako jezi ponosnega Crispija, da kažejo listi vesoljnemu svetu Italijo v njeni beraški finančni obleki. — V Italiji začelo se je sem ter tja o odstopu Crispijevem govoriti. Tudi je čuti, da utegne Magliani biti naslednik Crispiju.

Španija. V soboto je imel senat sejo, pri kateri se je obravnavala zadeva o Dabanu. Podadmirali Beranger, Chacon in Pecuela so govorili proti vladi. Ko je začel proti njim govoriti vojni minister general Bermudez Reina, zapustil je maršal Martinec Campos sejno dvorano, a vrnil se je kmalu ter imel svoj govor, ki je močno vplival na tabor vojaške opozicije. „Jaz sem — rekel je maršal — podpora vojaški disciplini. Tukaj le dovoljeno je vojakom pečati se s politiko, sicer pa nikjer ne. Armada je poslušna danes vladi in kroni. Nekdanjih strasti ni več. Dežela hoče mir in pokoj. Ko bi se združili vsi generali proti vladi, gotovo bi bil vseh na njih strani, a ta vseh bi bil le nesreča, kajti kmalu bi se obrnilo javno mnenje proti tej zmagi. Priznati moramo, da so se časi jako izpremenili.“ Te modre besede voditelja vojaški opoziciji imele so gotovo dober vpliv na častilakomnost nekaterih generalov.

Severna Amerika. Iz Kanade se poroča „Frankf. Ztg.“, da pričakujejo tam velike množice, katera se bode izselila iz Islandije v severno-zahodne provincije. Prišlo jih bode 25.000, kateri bodo dobili baje pod zelo ugodnimi pogoji zemljišča. Ako je to poročilo resnično, zmanjšalo se bode število prebivalstva v Islandiji za tretjino. Islandijanci se selijo že sedem ali osem let; l. 1887. jih je prišlo 2000 v Kanado in Združene države. Prebivalstvo v Islandiji je vedno redkejšo; dasiravno umre tam vsako leto 640 ljudi manj, kakor se jih rodi. Torej vsled samega izseljevanja se je skrhilo prebivalstvo od 1884. l. do 1888. l. od 71.613 na 69.224 ljudi. Islandijanci se izseljujejo posebno s pustih in nerodovitih obalij severne in vzhodne Islandije. Okraj Hunatava šteje od l. 1885. četrtino manj prebivalstva, a glavno mesto Reykjavik se je izdatno razširilo ter ima mnogo več prebivalcev. Vsi izseljenci poročajo iz Kanade in Združenih držav toli vabljive vesti, da se ni čuditi, ko gre od dne do dne več Islandijancev iz svoje domovine iskat sreče v imenovane ameriške države. Izseljevanje provzročuje vsakekako slaba letina in pešajoča ribja lov. Angleži prihajajo tu sem s parniki na ribjo lov, a domačini jih lové v slabih malih čolničkih in ne morejo tekmovati z Angleži. Lansko leto je bilo prišlo sem le še 16, a letos pride 50 angleških parnikov.

Izvirni dopisi.

Iz Rima, 13. aprila. Ko sem Vam v zadnjem dopisu izrekel nado, da nam bodejo dosedanje težkoče potovanja izginile v Rimu, to Vam danes v vsem obsegu potrjujem. Čem manj je namreč ukrenil dunajski romarski odbor, tem bolj se trudi rimski odbor postreči v vsakem oziru nam tujcem. Ne samo, da so se vsem romarjem nakazala cena in prijetna stanovanja, ne samo, da uživamo za primerno ceno dobro hrano, i spremljati hočejo, razkazavati nam zanimivosti rimske dan za dnem. V to svrho razdelili so nas v dva velika oddelka, kojih jeden bode peš ogledal, kar je mogoče, drugi pa se bode voziral v omnibusih, ki so naročeni.

Ker so nam dali včeraj popoldne prostega časa, da se odpočijemo, napotili smo se Kranjci obiskat tri rojake bogoslovce v „Collegium Germanicum“. V prijaznem pogovoru in ker so nas z dovoljenjem viših smeli spremljati po mestu, napotili smo se na „Monte Pincio“, odkoder je krasen razgled na veliki del mesta. Domač, prijazen bil nam je pogovor, ločitev ginljiva.

Na večer je napovedan za vsaki dan prijazen shod romarjev, ki se v raznih potrebnih zadevah podučé. Tudi sinoči se je zbralo v prostorih „Katoliškega bralnega društva“ v Animi večina potnikov, katere je iskreno pozdravil rektor hospica dr. Nagl ter v krilatih besedah spominjal sv. Očeta in presvetlega cesarja, katerima je k sklepu zaoril iz vseh ust navdušeni „Slava“-klic.

Danes ob 10. uri imeli smo slovesno službo božjo v „Animi“. Najprvo je govoril o namenu našega pota v Rim redemptorist p. Dilgskron, ki biva sicer v Rimu, pa je rojen Dunajčan. V lepi, navdušeni besedi slavil je večno mesto, a obžaloval, da se dandanes „Rim papežev“ posebno na zunaj ne more več kazati kakor nekaj. Nekaj pa, dostavljal je, boste dosegli vsi, kakor oni, ki so priromali pred Vami v Rim — to je ljubezen, s katero sv. Oče objemajo vse svoje ovčice, ljubezen, s katero Vam bodo klicali: Pax vobis! — Vidno ginjeni so bili romarji ob sklepu govora.

Po pridigi daroval je slovesno sv. mašo č. g. rektor „Animo“. Cerkveno petje oskrbela je — kar me je posebno zanimalo „scuola gregoriana“ pod vodstvom č. g. dr. Müllerja tako perfektno i v resnici spodbudno, da se koral težko drugod boljše sliši. Ni čuda, kakor sem čul, da rimska gospóda rada zahaja v „Animo“, kjer se goji tako lepo petje.

Ne bom Vam na drobno opisaval posameznih točk programa, kojega nam je napravil rimski odbor, kajti mnogi čitatelji se še spominjajo obširnih popisov o rimskem romanju, koje je doposlal pred dvema letoma moj prijatelj iz vipavske doline in zadnji čas č. g. pater Hugolin. Najzanimivejši dan bode sigurno četrtek, ko bode avdijenca pri sv. Očetu. O tem natančneje poročilo. Za danes dostavim, da se nam je čez malo ur v Rimu vreme zboljšalo. Čisto, jasno nebo — pravo pomladno vreme.

S Štajarske, dné 7. aprila. Na poslednjo notico, tikajočo se volitev v deželni zbor, priobčeno v Vašem cenjenem „Slovencu“, kjer je bilo čitati, da pri bližnjih volitvah ne mislite kandidovati baron Goedel-Lanoy in dr. Radey, mora pač vsako rodo-

ljubno srce iz globine vzdihniti: Fiat! Tako se naj zgodi! Vsaj bo to le sreča za nas štirske Slovence, zlasti ako prevzameta kandidature namesto nju že tam omenjena, dobro poznana rodoljuba slovenska: dr. Gregorec in dr. Dečko. Za Slovence, ako hočemo še nekaj časa obstati, je pač že skrajni čas, da imamo za svoje narodne zastopnike ali poslance možé, kateri imajo vsaj toliko srca, da si usojajo naše želje in pravične zahteve na zborih očitno izpovedati ter tudi v dejanju svojem kažejo, da jim je res mar za blagor ljudstva, ki jih je v poslance izbralo. A kako pa je s to rečjo po višje omenjenima poslancema? — Rečemo naravnost, da močno slabo. Gosp. barona Goedel-na so si kaj dobro zapomnili tukajšnji davkoplačevalci, katerim se je hotel vsiliti novi davek na pile in katerega so se z naporom vseh sil komaj s pomočjo dr. Serneca ubranili. Kot svojemu zastopniku hoteli so namreč mnogi svoje pritožbe proti novemu davku njemu izročiti, toda ta jih ni sprejel, češ, naj plača revna para — slovenski kmet! Pa naj še ne reče kdo, da se to pravi, skrbeti za blagor svojega ljudstva! Ako imamo še kaj národnega ponosa v sebi, ako želimo sami sebi dobro, pa je sploh kandidatura takošnega poslanca v bodoče nemogoča. — O njegovem pristašu dr. Radaju pa treba povedati le toliko, da so njegova dejanja popolnoma nasprotna njegovim besedam. Ako se slučajno pripeti, da on kot oče, zagovarja ravnopravnost slovenskega jezika po šolah in uradnih, pa odgoja njegovih sinov jasno kaže, kakó on sam najprvi spoštuje to ravnopravnost, ko še svojim otrokom ne privošči, da bi se jezika slovenskega naučili. Nobeden njegovih otrok namreč ne zna slovenski govoriti, a še manj pisati. Ako se torej oče vnema slučajno za narodno stvar, pa je gotovo njegov v tujem duhu in tujem jeziku odgojen sin jeden iz prvih, ki se roga očetovim besedam in jih naravnost zasmehuje. — Kakošna škoda pa izvira iz tega, da imamo takošne zastopnike, za nas Slovence, to gotovo vsak razsoden človek lahko na prvi pogled razvidi, kajti takošen polovičar, čegar besede so si takó navskriž z dejanji, ako začne govoriti in zahtevati na zboru národno ravnopravnost, vznbuja le smeh, češ, ako je ona potrebna, pa jo izprovej ti najprvi. To je povsem naravna in logična stvar. Torej, kdor ima srce in zna za dom solze, mora pač na vse kripje delovati na to, da dobimo pri prihodnjih volitvah za národne zastopnike takošne možake, ki bodo našega zaupanja popolnoma vredni, ki bodo zmožni v resnici tudi z dejanji dokazati, da jim je služba za domovino res sveti posel, ne pa samo pesek v oči, a to ne našim národnim nasprotnikom, marveč ljudstvu in národu samemu.

Iz zanesljivega vira tudi poizvedamo, da méni nastopiti kot kandidat za slovenjegraški okraj namesto g. dr. Šuca neki kmet Fr. Kovač pri Svetem Antonu na Pohorju. Že pri prvi priliki, ko smo slišali to novico, morali smo si z dlanjo zatisniti usta, da nam ni ušel glasen smeh pomilovanja nad priletnim možakarjem, zvestim pristašem marnberških liberalnih Nemcev, da si sploh domišljuje, da bo premogel s svojo kandidaturo prodreti. Kdo ga bo neki volil? Slovenski kmet? Nikdar, akoravno se bo morebiti dobričal ljudem, češ, da je tudi on kmet in da pozna potrebe ljudstva. Tega mu sicer ne ménimo odrekati, da jih ne bi poznal, pa da jim misli on v okom priti po znanem nemško-liberalnem načrtu, kakoršnega si je menda sestavil iz svojega evangelija „Dorfbote“, to je za slovenskega kmeta že malo več, nego preveč. Mi slovenski Štajarci potrebujemo pred vsem ljudi, ki bodo skrbeli, da se dejanjski izvrši vsaj na slovensko-nemški meji toliko proganjana in zatirana narodna ravnopravnost, kakor v šolah, tako v uradnih, kajti od tega je odvisno šestokrat tudi naše blagostanje. A pristaši nemškega „Dorfbote“ pa so menda vneti za národno ravnopravnost! Prej bomo slišali, da so pristopili k „Schulvereinu“ in „Südmarki“, nego da bodo sploh glasovali za takošno izvrbo národne ravnopravnosti, kakoršno imamo v mislih, torej bi si pač Slovenci sami podpisali svoj mrtvaški list, ako bi se res tako daleč spozabili ter za takošne ljudi glasovali. Da bi bili volilci slovenjegraškega okraja tako bedasti, tega naj domišljavi Franjo Kovač nikakor ne pričakuje.

Ker je upati, da se pri „Slovenskem društvu“ sestavi odbor, ki bo nasvetoval in priporočal za prihodnje volitve priporočila vredne kandidate, bi lahko sicer dotlej, dokler se ti ne razglasé, še o volitvah molčali. Toda ker opažamo pri nasprotnikih že živo

gibanje in zanimanje za te volitve, smo primorani tudi mi pogledati nekoliko okolo sebe, da nas konečno ti ne prehité. Zaradi tega naj služijo té vrstice kot v nekaki napotilje, da se bi dotični odbor blagovolil ravnati po istinitih željah in potrebah slovenskega ljudstva, ne priporočajoč takošnih kandidatov, ki so naši narodnosti neprospešni, dasiravno bi znal priti, ako jih izpusti, pri njih v zamero. Končam pa svoj dopis z željo mnogih volilcev slovenjegraškega okraja, katera je: naš kandidat za prihodnje deželnozborske volitve bodi g. dr. Jurij Hrašovec, odvetnik in istiniti narodnjak v Celju! Fiat!

Z dežele, 14. aprila. V časnikih beremo že nekaj časa o nemirih delavcev. Nekateri listi pravijo, da so le nahujskani, drugi zopet dokazujejo, da so skoraj primorani k takemu naporu. Kateri imajo prav?

Pri nas je tovarna, ki je na dobrem glasu. Vodja res skrbi za delavce, kakor oče za svoje otroke, a višji od njega je upravni odbor, in kar ta ukaže, celó vodja ovreči ne more.

Postava z dné 8. marca 1885 zaukazuje na dan izvzemši prenehleje le 11urno delo. Glej § 96 a. Ali se to izpolnjuje? Ne! Kolikrat se velela delavcem, posebno še delavkam: Danes ostanete še do 9. ure, ali celó do polnoči. Tako morajo nepretrgoma delati 15, ali celó 18 ur na dan. Drugo jutro pa bodi ob šestih zopet na svojem mestu v tovarni.

Ob nedeljah določuje § 75. iste postave, naj delo popolnoma neha, dovoljuje le kake poprave ali zuaženja. Pa ko so v soboto delali do polnoči, pride od vodstva ukaz: v nedeljo se bo po sv. maši delalo še toliko ur.

O praznikih niti ne govorim, ker postava te dni velela le toliko prenehleje, da gredó delavci lahko k dopoldanski božji službi.

Kje je nedeljski počitek ali nedeljski mir, kakor je slovenil njega dni neki slovenski list?

§ 96. iste postave prepoveduje ženskam ponočno delo. A če se jim reče: danes ostanete še tū do polnoči, kaj hočejo reve? Bodo li sklicevale se na točko 96 b.? Naj le katera opomni, jaz ne morem, ali nočem toliko delati po noči, odgovori se ji hitro, tedaj te še jutri po dnevu ni več potreba.

Kako se s takim ravnanjem slabi fizična moč! Dvanajst ur nepretrgoma stati in hiteti pri delu, človeka zadosti utruji, in sedaj se še nepostavno naklada po tri ali celó šest ur več dela. Ali to ne bo ugonobilo korenjaka? Marsikateri ima do doma še pol ure ali celó več hoda, drugi dan do tvornice zopet toliko, koliko ostane za počitek? In slabi zaduhli zrak v zaprtih prostorih, v gneči med toliko množico gotovo ne pospešuje telesnega zdravja. Poglej le tvorniške delavce, kako blede in prepadeni so. Res pravi beli sužnji.

V stari dobi je gospodar priganjal sužnja čez dan, po noči mu je dal počitek, da se je oddahnil, le tako je mogel vstrajati pri težkem delu več let.

Da bi neusmiljeni gospodarji svoje sužnje po dnevu in pozno v noč naganjali, ne beremo nikjer, kajti vsak je vedel, s tem se nič ne pridobi, delavec bo veliko prej omagal, ako ni zadosti počakti.

Le v dobi napredka, v razsvitljenem 19. veku so nastali beli sužnji, ki naj delajo celi dan in še polovico noči, hitro drugi dan naj bodo pa zopet pri delu, da imajo delničarji višje dividende.

In zdaj naj še poprašujejo po vzrokih, kako da je za vojaščino čedalje manj sposobnih mladeničev, sedaj naj se še čudijo, kako si upajo sem pa tje ustaviti po tovarnah delo!

Postava sicer določuje, a se ne izpolnjuje, nadzornike tudi imamo, a jih ne vidimo.

Dnevne novice.

(Deputacija ljubljanskih duhovnikov) poklonila se je danes opoldne v imenu duhovščine ljubljanske dekanije Nj. prevzvišenosti, premilostnemu knezu in škofu ter izročila zahvalno adresso gledé na škofovsko izjavo z dne 12. marcija t. l. Premilostni vladika so deputacijo prijazno sprejeli in svoje veselje izrazili nad to izjavo duhovščine. Opozorili so na nekatera žalostna znamenja časa, kako protikatoliški in celo nekrščanski duh čedalje bolj prodira v raznih stanovih in krogih človeške družbe; povdarjali potrebo odločno katoliškega postopanja in pravih značajnih mož, kateri iz prepričanja delajo za katoliško stvar. Konečno so sebe in vse škofo, tudi poglavarja sv. cerkve priporočali v molitev

in izrekli nado, da bo de Bog pomagal o pravem času. Vnovič pokrepčani v svojih nazorih zapustili so gospodje odposlanci škofovo dvorano. — Tudi preč. g. dekan kamniški je v imenu svoje dekanije danes osebno izročil enako zahvalno adresno.

(Umrli) je včeraj zjutraj za jetiko ob 1. uri g. Karol Weber, učitelj v Pirničah. Pogreb bo de jutri zjutraj v Smledniku. Pokojnik je bil rojen l. 1861. v Cerknici. N. v m. p.!

(Pisateljsko podporno društvo) je imelo v soboto občni zbor. Društvo letos vzida na Vačah spominsko ploščo umrlemu tržaškemu škofu in začetniku slovenske proze, Matevžu Ravnikarju. Število udov znaša 134. Dohodkov je imelo društvo v minolem letu 161 gld. 67 kr., troškov pa 85 gl. 92 kr., vse premoženje znaša 1023 gld. 29 kr. Predsednik društvu je g. dr. Vošnjak.

(Domoljubno deželno pomočno društvo) za Kranjsko v Ljubljani je imelo sinoči občni zbor. V novi odbor so izvoljeni gg.: Albin Achtschin, dr. vit. Bleiweiss, Fr. Doberlet, dr. vit. Gutmansthal, G. Habit, V. Hübschmann, dr. Fr. Keesbacher, ces. svetnik Mahr, E. Mayer, J. Mihalič, ces. svetnik J. Murnik, G. Piccoli, dr. J. Staré, dr. E. Bock in P. Grasselli; pregledniki računov gg.: V. Colloretto, K. Karinger in Fr. Ravnihar, namestnikoma G. Didak in J. Kušar. Predsednik je g. E. Mayer, prvi namestnik J. Murnik, drugi dr. Keesbacher.

(Občila na Kranjskem.) Iz uradnega lista po snamemo, da so na Kranjskem državne ceste dolge 497.910 kilometrov, deželne, okrajne in skladne ceste 2343 kilometrov, občinske 2663 kilometrov in železnice 266 kilometrov. Poštinih uradov je 128, pismenih pošiljatev 6.889.090, vožnja pošta je imela 161.050 pošiljatev, denarnih pisem 102.160 v znesku 6.693.150 gld. Brzovjavne črte znašajo 759 km., brzovjavi je bilo 44.633, časnikov 1.178.300 števil.

(Letno poročilo Vincencijeve družbe v Ljubljani za leto 1889.) Družba sv. Vincencija v Ljubljani obstoji iz dveh konferencij, sv. Nikolaja in sv. Jakoba. Delavnih udov šteje obe skupaj 46. Število podpiranih ubogih znaša nad 270 družin ali posameznih revežev. Sirotišni zavod „Marijanišče“ ima 132 dečkov: 7 na gimnaziji, 2 na obrtni šoli, ostali se podučujejo v domači ljudski šoli, ki ima pravico javnosti. Šolski napredek je ugoden, večinoma prav dober, obnašanje vzgojencev vzgledno. Meseca aprila se je ustanovilo v Marijanišču „bralno društvo“ za gospe. Društvo ima že precej dobrih knjig. Sirotišče „Marijanišče“ nima nobenega premoženja ter se vzdržuje iz prostovoljnih doneskov blagih dobrotnikov. „Opravični svet“ v Ljubljani se je preosnoval v „Centralni in opravični svet“ in za vojvodino Kranjsko. Posebne važnosti je „deško zavetišče“, ki pa ne more dosežati svojega blagega namena zavoljo pomanjkanja prostora in denarja. Zato društvo goji željo, da bi bilo mogoče napraviti hišo za take zapuščene otroke. Prihodkov je imelo društvo v letu 1889: 18.558 gld. 97 kr., troškov pa 18.031 gld. 41 1/2 kr.

(Iz Kamne Gorice) se nam poroča, da imata orglarja brata Zupana v svoji delavnici izpostavljene nove orglje do 17. t. m. Te orglje so 27. delo te tvrdke od l. 1880. Minolo leto sta naredila četvere, ki bi z letošnjimi imele 73 spremenov in 6 manualov.

Raznoterosti.

— Vspehi germanizacije. Katoliška „Germania“ piše, da je pri berlinski konferenci silezki poslanec Ritter britko tožil, da je nenravnost in surovost sileske mladine osobito glavna posledica nemških šol. To je možno tudi pri nas opaziti, kjerkoli se po slovenskih pokrajinah založi kje kaka šulferajnska šola, nenravnost in surovost mladine tudi znatno vzrašča. Kako n. pr. napreduje poljska mladina v nemščini, pojasnjuje nam nastopni dogodjaj: Poljsk šolar bitovskega kraja deklamoval je in pisal znano nemško pesen: Fuchs, du hast die Gans gestohlen, — gib sie wieder her, — sonst soll dich der Jäger holen — mit dem Schiessgewehr itd. tako-le:

„Fuchs tu hast die Gans gestohlen,
Giebaki wieder her,
Samst du Jaeger hollen
Miske Plieke wehr.
Eine lange stohle schiska
Schiska stoh,
Somst den Jedem holl
Müska Flueeka dor.“

Ponemčevalni gospodje mogó biti ponosni na svoje vspehe, koji so na las slični onim, s kojimi se vsegdar lahko ponašajo tudi naši jezikovni modreci.

Telegrami.

Dunaj, 15. aprila. „Wiener-Ztg.“ je objavila postavo o uredbi vnanjih pravnih razmer židovske verske družbe.

Praga, 15. aprila. Pekovski štrajk ni splošen. Ob 1/2 3. uri zjutraj so razgrajali pekovski pomočniki pred pekarnami v Smihovski in Kinskijevi ulici ter sramotili pomočnike pri delu. Razgrajalce so prijeli. V plinovi tovarni je bila eksplozija; nastal je ogenj, škoda ni velika, bojé pa se, da nekaj časa mesto ostane brez razsvitljave.

Berolin, 15. aprila. Cesar je sprejel generalnega pribočnika avstrijskega cesarja, G.-M. Bolfrasa, ki je prinesel cesarjevo lastnoročno pismo.

Poslano.

„Slov. Narod“ silno udriha zadnje dni po „klerikalcih“. Vendar pa je stranka njegova postavila kandidatvm za II. razred pravega pravčatega klerikalca — ker klerika. G. dr. Danilo Majaron je namreč l. 1878 prostovoljno prejel tonsuro in štiri manjše duhovniške redove, ter bil s tem uvrščen mej duhovnike, ali mej „obešence“. (G. dr. Majaron móre to besedo pojasniti.) Kdor torej udriha po klerikalcih, ali sploh, kdor se sramuje voliti klerikalca, oni pač ne more voliti klerika dr. Danila Majarona.

Klerikalci ga pa tudi ne moremo voliti, dasi ga je redilo Alojzijevišče skozi več let, dasi ga je „verski zaklad“ eno leto v semenišču preživil, dasi ga je ljubezen do teologije celo tudi pri juridičnih študijah na Dunaji spremljala in mu celo „titulo colorato“ ustanovo bogoslovsko — vsaj nekoliko časa — hranila, ker je izdajica bratov svojih.

Učil se je g. dr. Majaron v prvem letu bogoslovja 1878/79 tudi dogmatike ali vsaj o dogmah in dogmatikih. S kakim pridom pa se je učil, nas

osvedoči njega govor (po poročilu letošnjega „Zvona“ št. 4, str. 256) pri Trstenjakovem spominskem večeru dné 29. marca v čitalnični dvorani o duhu, kateri je rajnega Trstenjaka prešinjál. Tam čitamo nekaj fraz; potem pa po besedi tako-le: „Trstenjak je skoro jedino le s slovensko inteligenco“ (seveda v smislu g. Majarona in „Slov. Naroda“) „zlasti z mlajšo občeval in dopisoval, ker ni bil suženj svojega stanu, ker ni iskal dogmatikov, nego resnicoljubnikov“. . . . „On je vedno vršil svoje patriotične dolžnosti in tako je postal naš oboževanec.“ — Ubogi Trstenjak! Pač slabo si „oboževan“, če te obožuje g. dr. Danilo Majaron, ki po zgorajšnjem stavku nima dogmatikov za resnicoljubnike in ki morda tudi dogem nima za resnice. Še enkrat: Ubogi Trstenjak, ki se moraš pustiti „oboževati“ od g. dr. Majarona, gledé na katerega bi bil smel kdo opozoriti nekdanje njegove predstojnike na Mat. VII, 6.!

V Ljubljani, 15. aprila 1890.

Klerikalni volilec.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		opazovanja	razkoma v mm	teploma po Celziju		
14.	7. u. jut.	729.6	7.2	sl. zap.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	729.6	8.8	sl. svzh.	„	
	9. u. zveč.	729.8	7.2	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura 9.2° za 0.1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

15. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 gld. 15 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	89 „ 25 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ 40 „
Akcije avstr.-ogerske banke	942 „ — „
Kreditne akcije	301 „ 50 „
Francoski napoleonid.	9 „ 44 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 65 „
Nemške marke	58 „ 42 1/2 „

EPALICE
v bogati izbiri priporoča za prihodnjo sezono (10-5)
I. kočevski domači obrt
v Ljubljani, Schellenburgove ulice 4.
Za prekupalce vsakako najcenejša zaloga.

Sargove glicerinske specialitete.

Oskar sta izumila glicerinske specialitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih Njeno Velicstvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specialitete priporočajo: prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, cesarski svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gothi itd.

Glicerinsko milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koške vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koške 60 kr.
Medeno glicerinsko milo v zavitku po 3 koške 60 „
Tekoče glicerinsko milo v steklenici 65 „
(Najboljše sredstvo za razkave roke in nečisto polt.)

Glicerinska ustna krema v steklenici 50 „
Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gld. 1.20
Toaletno karbol-glicerinsko milo v zavitku po 3 koški „ 1.20
Glicerinska zobna krema po „ — 35
KALODONT,
(Izvrstno sredstvo za lepe svitle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. — V Ljubljani pri lekarnarjih Ludoviku Grečelju, Vilj. Mayerju, Gabr. Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkóczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lassniku, M. F. Suppanu in Antonu Krisperju. (20-6)

„Zum gold.
Reichsapfel“

J. PSERHOFER-ja

lekarna
na Dunaji,

I., Singerstrasse šte. 15.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, zaslužijo po vsej pravici poslednje ime, ker je v resnici premnogo boleznij, pri katerih te kroglice izvrstno pomagajo. Že mnogo desetletij razširjene so te kroglice splošno, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Škatljica s 15 taciimi kroglicami stane 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, stane s poštne prosto pošiljavo: zavoj kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoji 3 gld. 35 kr., 4 zavoji 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavoj se ne odpošlje.) — Prosi se, da se zahtevajo izrecno

Pserhoferjeve kričistilne kroglice
in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovnem navodilu za rabo ime J. Pserhofer in sicer v rdeči barvi.

Balzam za ozebljine J. Pserhoferjev. Lonček 40 kr. S frankovano pošiljavo 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. Steklenica 50 kr.

Američansko mazilo za protin 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nog škatljica 50 kr., s frankovano pošiljavo 75 kr.

Balzam za gušo flakon 40 kr., s frankovano pošiljavo 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice) proti sprijenemu želodeu, slabemu prebavljenju itd., steklenica 22 kr.

Angleški čudezni balzam steklenica 50 kr., mala steklenica 12 kr.

Fijakarski prašek proti kašlju itd., škatljica 35 kr., s frankovano pošiljavo 60 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, škatljica 3 gld.

Univerzalni obliž prof. Steudela, domače sredstvo proti ranam, oteklinau itd., lonček 50 kr., s frankovano pošiljavo 75 kr.

Universalna čistilna sol A. W. Bullrich-a. Izvrstno domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljenja, škatljica 1 gld.

Razven tu omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se predmeti, ki bi slučajno ne bili v zalogi, preskrbje na zahtevanje točno in cenó. — Pošiljave po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolj po poštnej nakaznici), je poština dosta nižja, nego pri pošiljavam s povzetjem. (12-7)

Navedene specialitete dobijo se tudi v Ljubljani pri lekarnarju G. Piccoliju.